

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХЕРСОНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ
АГРАРНО-ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

**ПРОЄКТ
ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЇ ПРОГРАМИ
ЕКОНОМІКА**
першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
зі спеціальності 051 Економіка
галузі знань 05 Соціальні та поведінкові науки

Кваліфікація: бакалавр з економіки

ПЕРЕДМОВА

Освітньо-професійна програма (ОПП) «Економіка» для підготовки здобувачів вищої освіти на першому (бакалаврському) рівні вищої освіти за спеціальністю 051 Економіка містить обсяг кредитів ЄКТС, необхідний для здобуття відповідного рівня вищої освіти; перелік компетентностей випускника; нормативний зміст підготовки здобувачів вищої освіти, сформульований у термінах результатів навчання; форми атестації здобувачів вищої освіти.

Освітня програма першого (бакалаврського) рівня вищої освіти є нормативним документом Херсонського державного аграрно-економічного університету, що регламентує нормативні, кваліфікаційні, навчальні, методичні, організаційні вимоги та компетентності підготовки бакалаврів галузі знань 05 Соціальні та поведінкові науки 051 Економіка.

Освітньо-професійна програма підготовки фахівців першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю 051 Економіка розроблена відповідно до: Закону України «Про освіту» від 05.09.2017 р.; Закону України «Про вищу освіту» № 1556-VII від 01.07.2014 р.; Постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження Національної рамки кваліфікацій» № 1341 від 23.11.2011 р.; «Про затвердження Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності закладів освіти» № 365 від 24.03.2021 р.; Постанови Кабінету Міністрів України від 29.04.2015 р. № 266 «Про затвердження переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти»; Національного класифікатору України: «Класифікація видів економічної діяльності» ДК 009: 2010; Національного класифікатору України: «Класифікатор професій»; Стандарту вищої освіти за спеціальністю 051 Економіка галузі знань 05 Соціальні та поведінкові науки для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, затвердженого Наказом Міністерства освіти і науки України № 1244 від 13.11.2018 року.

Розроблено робочою групою у складі:

1. Кононенко Л.В. - кандидат економічних наук, доцент кафедри економіки та фінансів, гарант програми

2. Аверчева Н.О. - к.е.н., доцент кафедри загальноекономічної підготовки.

3. Савченко В.М. – к.е.н., професор кафедри економіки та фінансів.

4. Гліжінський В.Д. – Керівник Кіровоградської обласної сільськогосподарської дорадчої служби.

5. Бегун А.П. - Генеральний директор "ПАТ "НВП "Радій"

6. Зубік Д. - здобувач першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності 051 «Економіка».

7. Луцюк О.Л. - здобувач першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності 051 «Економіка».

8. Юрченко А.Ю. - здобувач другого (магістерського) рівня вищої освіти спеціальності 051 «Економіка».

2. ПРОФІЛЬ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ зі спеціальності 051 Економіка

1. Загальна інформація	
Повна назва закладу вищої освіти та структурного підрозділу	Херсонський державний аграрно-економічний університет Економічний факультет Кафедра економіки та фінансів
Ступінь вищої освіти та назва кваліфікації мовою оригіналу	перший (бакалаврський) рівень вищої освіти, освітня кваліфікація «Бакалавр з економіки» Кваліфікація в дипломі: Ступінь вищої освіти «Бакалавр» Спеціальність 051 «Економіка» Освітня програма «Економіка»
Тип диплому та обсяг освітньої програми	- на базі повної загальної середньої освіти - диплом бакалавра, одиничний, 240 кредитів ЄКТС; - на базі ступеня «молодший бакалавр» (освітньо-кваліфікаційного рівня «молодший спеціаліст») заклад вищої освіти має право визнати та перезарахувати не більше ніж 120 кредитів ЄКТС, отриманих в межах попередньої освітньої програми підготовки молодшого бакалавра (молодшого спеціаліста). - на основі ступеня «фаховий молодший бакалавр» ХДАЕУ визнає та перераховує не більше ніж 60 кредитів ЄКТС, отриманих за попередньою освітньою програмою фахової передвищої освіти. Мінімум 50% обсягу освітньої програми спрямовується на забезпечення загальних та спеціальних (фахових) компетентностей за спеціальністю, визначених Стандартом вищої освіти. Прийом на основі ступенів «молодший бакалавр», «фаховий молодший бакалавр» або освітньо-кваліфікаційного рівня «молодший спеціаліст» здійснюється за результатами зовнішнього незалежного оцінювання в порядку, визначеному законодавством.
Наявність акредитації	Сертифікат про акредитацію серія УД № 22014150 Термін дії сертифіката до 01.07.2025 р.
Цикл/рівень	EQF LLL – Level 6; QF ENEA – First; НРК – 6; перший (бакалаврський) рівень
Передумови	Умови вступу визначаються «Правилами прийому до Херсонського державного аграрно-економічного університету», затвердженими Вченою радою Університету.
Мова(и) викладання	Українська

Термін дії освітньої програми	Відповідно до терміну дії сертифікату про акредитацію програми
Інтернет-адреса постійного розміщення опису освітньої програми	Офіційний веб-сайт Херсонського державного аграрно-економічного університету www.ksau.kherson.ua
2. Мета освітньої програми	
<p>Підготовка фахівців, здатних вирішувати практичні проблеми та складні спеціалізовані задачі у сфері економіки на засадах володіння системою компетентностей. Формування особистості фахівця, здатного на первинних посадах самостійно виконувати переважно евристичні та частково діагностичні професійні й соціально-виробничі завдання, здійснювати складні економічні розрахунки, керувати фахівцями нижчого посадового рівня</p>	
3. Характеристика освітньої програми	
Предметна область (галузь знань, спеціальність, спеціалізація)	<p>галузі знань – 05 Соціальні та поведінкові науки, спеціальність – 051 Економіка</p> <p>Освітньо-професійна програма підготовки бакалавра передбачає:</p> <p>Загальний обсяг обов'язкових компонентів – 180 кред. (75 %);</p> <p>Загальний обсяг вибіркових компонентів – 60 кред. (25 %)</p> <p>Цілі навчання: підготовка фахівців, які володіють сучасним економічним мисленням, теоретичними знаннями і практичними навичками, необхідними для розв'язання завдань предметної області.</p> <p>Теоретичний зміст предметної області: поняття, категорії, концепції, принципи економічних наук.</p> <p>Методи, методики та технології: загальнонаукові методи пізнання та дослідницької діяльності, математичні та статистичні методи економічного аналізу, економіко-математичне моделювання, інформаційно-комунікаційні технології досліджень, розповсюдження, та презентацій результатів досліджень.</p> <p>Інструментарій та обладнання: сучасне інформаційно-комунікаційне обладнання, інформаційні системи та програмні продукти, що застосовуються у професійній діяльності.</p>
Орієнтація освітньої програми	<p>Освітньо-професійна програма спрямована на підготовку висококваліфікованих і конкурентоспроможних на ринку праці фахівців шляхом формування системи знань і вмінь щодо планування, аналізу, контролю діяльності економічних суб'єктів, розробку та реалізацію системи заходів, спрямованих на забезпечення їх ефективного функціонування. Вектор освітньо-професійної програми – формування компетенцій, що забезпечують самозайнятність, здатність адаптації до вимог ринку праці в умовах динамічного ринкового середовища, кар'єрного зростання, формування бази для здобуття</p>

	за другим (магістерським) рівнем вищої освіти, Набуття додаткових кваліфікацій в системі післядипломної освіти.
Основний фокус освітньої програми та спеціалізації	<p>Освітньо-професійна програма «Економіка» орієнтована на здобуття загальної освіти з економіки з поглибленою спеціальною підготовкою у сфері підприємництва суб'єктів господарювання за врахуванням тенденцій розвитку та економічних реалій, зокрема необхідністю формування аналітичних та організаційних компетентностей для здійснення ефективної економічної діяльності в умовах інноваційної економіки, що спрямовані на відновлення та розвиток економічного потенціалу на тлі негативних наслідків військових дій в умовах цифровізації економіки та її переорієнтації на досягнення Цілей сталого розвитку.</p> <p>Освітньо-професійна програма встановлює галузеві кваліфікаційні вимоги до соціально-виробничої діяльності випускників вищого закладу вищої освіти зі спеціальності Економіка першого (бакалаврського) рівня і державні вимоги до властивостей та якостей особи, що здобула певний освітній рівень відповідного фахового спрямування.</p> <p>Програма узагальнює вимоги з боку держави, світового співтовариства та споживачів до змісту вищої освіти; відображає соціальне замовлення на підготовку фахівців з урахуванням аналізу професійної діяльності та вимог до змісту вищої освіти з боку держави та окремих замовників і фахівців.</p>
Особливості програми	<p>Освітньо-професійна програма спрямована на забезпечення реалізації загальних та фахових компетентностей економістів:</p> <ul style="list-style-type: none"> в аграрній сфері, що обумовлено необхідністю забезпечення вимог ринку праці; в умовах інноваційної економіки. <p>Програма орієнтована на формування компетентностей що забезпечують відновлення та розвиток економічного потенціалу на тлі негативних наслідків військових дій в умовах цифровізації економіки та її переорієнтації на досягнення Цілей сталого розвитку.</p> <p>Програма є практично-орієнтованою та розроблена і реалізується за співпраці з успішними представниками бізнесу та консалтингових структур, які залучаються до навчального процесу.</p> <p>Навчальний процес базується на застосуванні інноваційних технологій із забезпеченням здобувачам можливостей навчатися в різний час і у різних місцях за використання інструментів дистанційного навчання; використання «перевернутих класів»; проблемних методів навчання; формування індивідуальної</p>

	навчальної траєкторії на основі широкого переліку вибіркових дисциплін, що спрямовано на набуття здобувачами вищої освіти за освітньо-професійною програмою конкурентних переваг на вітчизняному та закордонному ринках праці.
4. Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання	
Придатність до працевлаштування	Здобувачі першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності 051 «Економіка» підготовлені до виконання професійних функцій за одним або кількома з видів економічної діяльності за Національним класифікатором України «Класифікатор професій ДК 003:2010».
Подальше навчання	Можливість навчання за програмою другого (магістерського) рівня вищої освіти. Набуття додаткових кваліфікацій в системі післядипломної освіти.
5. Викладання та оцінювання	
Викладання та навчання	Навчальний процес базується на застосуванні новітніх технологій та візуалізації інформації при проведенні контактних занять, з використанням інтерактивних, комбінованих і проблемних лекцій, «перевернутих класів»; створення практичних ситуацій, кейс-методів, семінарів-дискусій з елементами аналізу, презентацій-обговорень з акцентом на особистісному розвитку, роботі у групах, умінні презентувати результати навчання, що сприятиме формуванню розуміння потреби й готовності до продовження самоосвіти протягом життя. Програмою передбачено залучення до проведення занять висококваліфікованих економістів-практиків (керівників підприємств, керівників економічних служб підприємств, провідних фахівців з економіки бізнес-структур, фахівців сфери економічного консалтингу).
Оцінювання	Оцінювання навчальних досягнень студентів здійснюється за взаємоузгодженими 4-х бальною («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно») і заліковою («зараховано», «не зараховано») системами, так і за 100- бальною шкалою та системою ECTS (A, B, C, D, E, FX, F). Види контролю: поточний, рубіжний, підсумковий, семестровий, атестація. Форми контролю, екзамени, заліки проводяться відповідно до вимог «Положення про проведення поточної атестації та семестрового
6. Програмні компетентності	
Інтегральна компетентність	Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в економічній сфері, які характеризуються комплексністю та невизначеністю умов, що передбачає застосування теорій та методів економічної науки.

Загальні компетентності (ЗК)	<p>ЗК1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.</p> <p>ЗК2. Здатність зберігати моральні, культурні, наукові цінності та примножувати досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.</p> <p>ЗК3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.</p> <p>ЗК4. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.</p> <p>ЗК5. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.</p> <p>ЗК6. Здатність спілкуватися іноземною мовою.</p> <p>ЗК7. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.</p> <p>ЗК8. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.</p> <p>ЗК9. Здатність до адаптації та дій в новій ситуації.</p> <p>ЗК10. Здатність бути критичним і самокритичним.</p> <p>ЗК11. Здатність приймати обґрунтовані рішення.</p> <p>ЗК12. Навички міжособистісної взаємодії.</p> <p>ЗК13. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.</p>
Спеціальні (фахові, предметні) компетентності (СК)	<p>СК1. Здатність виявляти знання та розуміння проблем предметної області, основ функціонування сучасної економіки на мікро-, мезо-, макро- та міжнародному рівнях.</p> <p>СК2. Здатність здійснювати професійну діяльність у відповідності з чинними нормативними та правовими актами.</p> <p>СК3. Розуміння особливостей провідних наукових шкіл та напрямів економічної науки.</p> <p>СК4. Здатність пояснювати економічні та соціальні процеси і явища на основі теоретичних моделей, аналізувати і змістовно інтерпретувати отримані результати.</p> <p>СК5. Розуміння особливостей сучасної світової та національної економіки, їх інституційної структури, обґрунтування напрямів соціальної, економічної та зовнішньоекономічної політики держави.</p> <p>СК6. Здатність застосовувати економіко-математичні методи та моделі для вирішення економічних задач.</p> <p>СК7. Здатність застосовувати комп'ютерні технології та програмне забезпечення з обробки даних для вирішення економічних завдань, аналізу інформації та підготовки аналітичних звітів.</p>

	<p>СК8. Здатність аналізувати та розв’язувати завдання у сфері економічних та соціально-трудових відносин.</p> <p>СК9. Здатність прогнозувати на основі стандартних теоретичних та економетричних моделей соціально-економічні процеси.</p> <p>СК10. Здатність використовувати сучасні джерела економічної, соціальної, управлінської, облікової інформації для складання службових документів та аналітичних звітів.</p> <p>СК11. Здатність обґрунтовувати економічні рішення на основі розуміння закономірностей економічних систем і процесів та із застосуванням сучасного методичного інструментарію.</p> <p>СК12. Здатність самостійно виявляти проблеми економічного характеру при аналізі конкретних ситуацій, пропонувати способи їх вирішення.</p> <p>СК13. Здатність проводити економічний аналіз функціонування та розвитку суб’єктів господарювання, оцінку їх конкурентоспроможності.</p> <p>СК14. Здатність поглиблено аналізувати проблеми і явища в одній або декількох професійних сферах з врахуванням економічних ризиків та можливих соціально-економічних наслідків.</p> <p>СК15. Здатність до розробки та впровадження ефективного інструментарію розвитку суб’єктів аграрного сектору на базі встановлення якісних і кількісних взаємозв’язків між елементами економічного механізму і закономірностями розвитку відтворювального процесу.</p> <p>СК16. Здатність до професійного зростання та адаптації до соціальних запитів та викликів на основі навчання протягом всього життя</p> <p>СК 17. Здатність до розробки та реалізації ефективних інструментів що забезпечують відновлення та розвиток економічного потенціалу суб’єктів аграрного сектору на тлі негативних наслідків військових дій в умовах цифровізації економіки та її орієнтації на досягнення Цілей сталого розвитку.</p>
7. Програмні результати навчання	
ПРН	<ol style="list-style-type: none"> 1. Асоціювати себе як члена громадянського суспільства, наукової спільноти, визнавати верховенство права, зокрема у професійній діяльності, розуміти і вміти користуватися власними правами і свободами, виявляти повагу до прав і свобод інших осіб, зокрема, членів колективу. 2. Відтворювати моральні, культурні, наукові цінності, примножувати досягнення суспільства в соціально-економічній сфері, пропагувати ведення здорового способу життя. 3. Знати та використовувати економічну термінологію, пояснювати базові концепції мікро- та макроекономіки,

4. Розуміти принципи економічної науки, особливості функціонування економічних систем.
5. Застосовувати аналітичний та методичний інструментарій для обґрунтування пропозицій та прийняття управлінських рішень різними економічними агентами (індивідуумами, домогосподарствами, підприємствами та органами державної влади).
6. Використовувати професійну аргументацію для донесення інформації, ідей, проблем та способів їх вирішення до фахівців і нефахівців у сфері економічної діяльності.
7. Пояснювати моделі соціально-економічних явищ з погляду фундаментальних принципів і знань на основі розуміння основних напрямів розвитку економічної науки.
8. Застосовувати відповідні економіко-математичні методи та моделі для вирішення економічних задач.
9. Усвідомлювати основні особливості сучасної світової та національної економіки, інституційної структури, напрямів соціальної, економічної та зовнішньоекономічної політики держави.
10. Проводити аналіз функціонування та розвитку суб'єктів господарювання, визначати функціональні сфери, розраховувати відповідні показники які характеризують результативність їх діяльності.
11. Вміти аналізувати процеси державного та ринкового регулювання соціально-економічних і трудових відносин.
12. Застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовно інтерпретувати отримані результати.
13. Ідентифікувати джерела та розуміти методологію визначення і методи отримання соціально-економічних даних, збирати та аналізувати необхідну інформацію, розраховувати економічні та соціальні показники.
14. Визначати та планувати можливості особистого професійного розвитку.
15. Демонструвати базові навички креативного та критичного мислення у дослідженнях та професійному спілкуванні.
16. Вміти використовувати дані, надавати аргументацію, критично оцінювати логіку та формувати висновки з наукових та аналітичних текстів з економіки.
17. Виконувати міждисциплінарний аналіз соціально-економічних явищ і проблем в однієї або декількох професійних сферах з врахуванням ризиків та можливих соціально-економічних наслідків.
18. Використовувати нормативні та правові акти, що регламентують професійну діяльність.
19. Використовувати інформаційні та комунікаційні технології для вирішення соціально-економічних

	<p>завдань, підготовки та представлення аналітичних звітів.</p> <p>20. Оволодіти навичками усної та письмової професійної комунікації державною та іноземною мовами.</p> <p>21. Вміти абстрактно мислити, застосовувати аналіз та синтез для виявлення ключових характеристик економічних систем різного рівня, а також особливостей поведінки їх суб'єктів.</p> <p>22. Демонструвати гнучкість та адаптивність у нових ситуаціях, у роботі із новими об'єктами, та у невизначених умовах.</p> <p>23. Показувати навички самостійної роботи, демонструвати критичне, креативне, самокритичне мислення.</p> <p>24. Демонструвати здатність діяти соціально відповідально та свідомо на основі етичних принципів, цінувати та поважати культурне різноманіття, індивідуальні відмінності людей.</p> <p>25. Вміти застосовувати знання щодо формування і ефективної реалізації інструментарію розвитку суб'єктів аграрного сектору відповідно до Цілей сталого розвитку.</p>
8 . Ресурсне забезпечення реалізації програми	
Кадрове забезпечення	<p>Науково-педагогічні працівники, залучені до реалізації освітньої складової освітньо-професійної програми є штатними співробітниками Херсонського державного аграрно-економічного університету, мають науковий ступінь і вчене звання та підтверджений рівень наукової і професійної активності.</p> <p>Гарант освітньої програми (керівник проєктної групи): кандидат економічних наук, доцент, має стаж науково-педагогічної діяльності 20 років.</p> <p>У складі випускової кафедри, відповідальної за підготовку першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, науково-педагогічні (педагогічні) працівники, які реалізують освітню програму, працюють у закладі вищої освіти за основним місцем роботи або за сумісництвом, займаються вдосконаленням навчально-методичного забезпечення, науковими дослідженнями, підготовкою підручників та навчальних посібників.</p> <p>Формування професійних компетентностей забезпечують професіонали з досвідом роботи за фахом. Значну частину лекцій з навчальних дисциплін освітньої програми проводять науково-педагогічні працівники з науковим ступенем доктора, кандидата наук та вченим званням професора, доцента.</p>
Матеріально-технічне забезпечення	<p>Матеріально-технічне забезпечення освітнього процесу (навчальні приміщення, спеціалізовані кабінети, комп'ютерні класи з пакетами прикладних комп'ютерних програм, навчальні лабораторії, мультимедійне обладнання тощо) відповідає вимогам та потребам до проведення лекційних і практичних</p>

	<p>занять, у т.ч. в дистанційному режимі. В університеті є локальні комп'ютерні мережі з доступом до мережі Інтернет. Освітній процес повністю забезпечено навчальною, методичною та науковою літературою на паперових та електронних носіях завдяки фондам наукової бібліотеки та веб-ресурсів університету. Підтримка здобувачів Херсонського державного аграрно-економічного університету забезпечується розвиненою соціальною інфраструктурою, яка включає гуртожитки, спортивні зали і споруди, пункти громадського харчування, базу відпочинку «Колос» на березі Чорного моря, структурний підрозділ з організації виховної роботи зі здобувачами вищої освіти. Медичне обслуговування здобувачів здійснюється на умовах типового договору з КНП «Херсонська міська клінічна лікарня ім.Є.Є. Карабелеша»</p>
<p>Інформаційне та навчально-методичне забезпечення</p>	<p>Належна забезпеченість бібліотеки підручниками та посібниками, вітчизняними і закордонними фаховими періодичними виданнями відповідного профілю, доступ до джерел Internet, авторські розробки професорсько-викладацького складу. Офіційний веб-сайт http://www.ksau.kherson.ua містить інформацію про навчальну, наукову і виховну діяльність, структурні підрозділи, правила прийому, контакти.</p> <p>У Херсонському державному аграрно-економічному університеті є локальна комп'ютерна мережа з необмеженим доступом до мережі Інтернет. Користування Інтернет-мережею безлімітне.</p> <p>Матеріали навчально-методичного забезпечення освітньо-наукової програми викладені у внутрішній електронній мережі DSpace. Оцінювання здобувачів відбувається за допомогою платформи Google Classroom. Доступ до наукометричної бази даних Web of Science, наукометричної та універсальної реферативної бази даних SCOPUS; віртуальне навчальне середовище Moodle; корпоративна пошта; навчальні і робочі плани; графіки освітнього процесу; робочі навчальні програми дисциплін.</p>
<p>9. Академічна мобільність</p>	
<p>Національна кредитна мобільність</p>	<p>Індивідуальна академічна мобільність реалізується у рамках між університетських договорів про встановлення науково-освітніх відносин. Допускається перезарахування кредитів, отриманих у інших університетах України, за умови відповідності їх набутих компетентностей.</p>
<p>Міжнародна кредитна мобільність</p>	<p>Можлива на підставі партнерської угоди про співробітництво із зарубіжними університетами про участь у міжнародних освітніх програмах, які дають можливість: одержати додаткові знання у суміжних галузях науки; удосконалити рівень володіння іноземною мовою; ознайомитися із зарубіжною культурою, історією, одержати диплом зарубіжного університету та диплом ХДАЕУ.</p>

Навчання іноземних здобувачів вищої освіти	Навчання іноземних здобувачів вищої освіти проводиться на загальних умовах з додатковою мовною підготовкою згідно Положення про організацію набору та навчання іноземців та осіб без громадянства у ХДАЕУ (2020 р.).
--	--

*Вибіркові компоненти обираються здобувачами вищої освіти із каталогів вибіркових дисциплін загальної і фахової підготовки ХДАЕУ, які щорічно оновлюються та затверджуються рішенням Науково-методичної ради Херсонського державного аграрно-економічного університету. Методика формування переліків та процедура відбору вибіркових компонентів (навчальних дисциплін вільного вибору) наведені у Положенні про вибіркові дисципліни ХДАЕУ (2020 р.).

3. Форма атестації здобувачів вищої освіти

Атестація випускників освітньо-професійної програми «Економіка» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю 051 Економіка проводиться у формі комплексного атестаційного екзамену з фаху. Завершується вона видачею документу встановленого зразка про присудження здобувачу вищої освіти ступеня бакалавра із присвоєнням кваліфікації: Бакалавр фінансів, банківської справи та страхування.

Атестація здобувачів вищої освіти спеціальності 072 Фінанси, банківська справа та страхування першого (бакалаврського) рівня здійснюється згідно діючих нормативних документів Херсонського державного аграрно-економічного університету:

- 1) Положення про атестацію здобувачів вищої освіти та роботу екзаменаційних комісій (2020 р.);
- 2) Положення про порядок перевірки наукових, навчально-наукових, навчально-методичних матеріалів на наявність плагіату (2021 р.);
- 3) Положення про академічну доброчесність та етику академічних взаємовідносин (2021).

Атестація здійснюється відкрито і публічно

4. Перелік компонент освітньо-професійної програми та їх логічна послідовність

4.1. Перелік компонент ОП

Код н/д	Компоненти освітньої програми (навчальні дисципліни, курсові проекти (роботи), практики, кваліфікаційна робота)	Кількість кредитів	Форма підсумк. контролю
Обов'язкові компоненти ОП			
ОК 1	Філософія	4	екзамен
ОК 2	Історія суспільства, державності та господарства України	4	екзамен
ОК 3	Українська мова за професійним спрямуванням	4	залік
ОК 4	Іноземна мова за професійним спрямуванням	12	залік, екзамен
ОК 5	Фізичне виховання	4	залік
ОК 6	Безпека життєдіяльності (безпека життєдіяльності, основи охорони праці та цивільний захист)	3	залік
ОК 7	Вища математика	8	залік, екзамен
ОК 8	Вступ до фаху	3	залік
ОК 9	Політична економія	5	екзамен
ОК 10	Історія економіки та економічної думки	4	залік
ОК 11	Інформаційні системи та технології	9	екзамен
ОК 12	Психологія	4	екзамен
ОК 13	Правознавство	4	екзамен

ОК 14	Економічна грамотність	4	залік
ОК 15	Статистика	4	екзамен
ОК 16	Національна та регіональна економіка	4	залік
ОК 17	Макроекономіка	4	екзамен
ОК 18	Комп'ютерне моделювання	4	залік
ОК 19	Економіка підприємства	10	залік, залік, екзамен
ОК 20	Мікроекономіка	4	екзамен
ОК 21	Бухгалтерський облік	3	екзамен
ОК 22	Міжнародні економічні відносини	4	залік
ОК 23	Менеджмент	4	екзамен
ОК 24	Маркетинг	3	екзамен
ОК 25	Економіка сільського господарства	5	залік
ОК 26	Гроші і кредит	4	екзамен
ОК 27	Фінанси	4	екзамен
ОК 28	Міжнародна економіка	4	екзамен
ОК 29	Економічна діагностика	4	залік
ОК 30	Консалтинг та інформаційне забезпечення агробізнесу	4	екзамен
ОК 31	Стратегія підприємства	4	екзамен
ОК 32	Стартап в агробізнесі	4	екзамен
ОК 33	Планування і контроль на підприємстві	4	екзамен
ОК 34	Потенціал і розвиток підприємства	3	екзамен
ОК 35	Інноваційна економіка та підприємництво	3	екзамен
ОК 36	Економіка територіальних громад, агрокооперація та розвиток сільських територій	3	залік
ОК. 40	Навчальна практика	3,0	залік диф.
ОК.41	Комплексна виробнича практика з фаху	6,0	залік диф.
ОК.42	Виробнича переддипломна практика	7,5	залік диф.
ОК.43	Атестація здобувачів вищої освіти	1,5	екзамен

5. Матриця відповідності програмних компетентностей компонентам освітньо-професійної програми

	OK 01	OK 02	OK 03	OK 04	OK 05	OK 06	OK 07	OK 08	OK 09	OK 10	OK 11	OK 12	OK 13	OK 14	OK 15	OK 16	OK 17	OK 18	OK 19	OK 20	OK 21	OK 22
ЗК01	+	+		+				+	+	+												
ЗК02	+	+	+	+	+	+				+												
ЗК03							+								+							
ЗК04																						
ЗК05			+																			
ЗК06				+																		
ЗК07											+							+			+	
ЗК08								+			+				+						+	
ЗК09												+										
ЗК10								+				+										
ЗК11																						
ЗК12			+	+							+	+										
ЗК13	+					+						+	+									
СК01																+	+		+	+		+
СК02													+	+		+			+		+	+
СК03									+	+							+			+		
СК04															+			+				
СК05																+						+
СК06							+								+			+				
СК07											+	+			+						+	
СК08																			+			+
СК09															+			+	+	+		+
СК10			+								+				+							
СК11																			+			
СК12																			+			
СК13			+																			
СК14																			+			
СК15																						
СК16											+											
СК17																+						

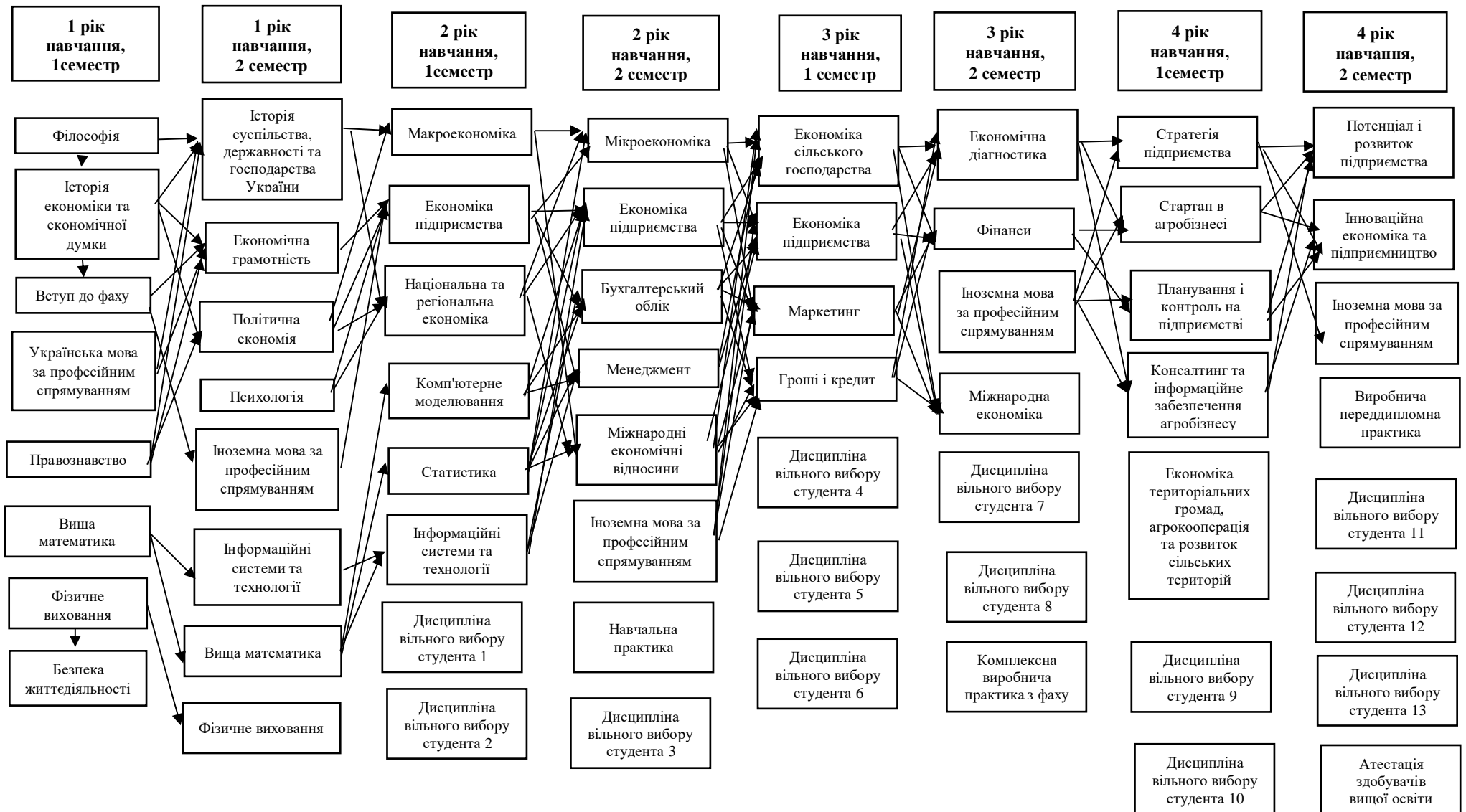
	OK 23	OK 24	OK 25	OK 26	OK 27	OK 28	OK 29	OK 30	OK 31	OK 32	OK 33	OK 34	OK 35	OK 36	OK 37	OK 38	OK 39	OK 40
3K01																		+
3K02																+	+	
3K03															+	+	+	+
3K04							+		+				+		+	+	+	
3K05																		
3K06																		
3K07	+						+		+									
3K08			+											+		+	+	
3K09	+								+	+			+					
3K10							+								+	+	+	
3K11	+	+					+		+									
3K12	+														+	+	+	+
3K13	+													+				
CK01							+											
CK02			+	+	+	+					+							
CK03																		
CK04																		
CK05																		
CK06									+			+						
CK07			+				+		+	+		+		+			+	+
CK08			+											+		+	+	
CK09									+	+	+	+	+		+		+	+
CK10	+						+	+										
CK11									+	+		+						
CK12							+					+	+		+	+	+	
CK13							+		+			+			+	+		
CK14									+			+						
CK15			+					+		+				+				
CK16								+				+				+	+	
CK17								+	+	+		+		+				

**6. Матриця забезпечення програмних результатів навчання
відповідними компонентами освітньо-професійної програми**

	Інтегральна компетентність	ОК 01	ОК 02	ОК 03	ОК 04	ОК 05	ОК 06	ОК 07	ОК 08	ОК 09	ОК 10	ОК 11	ОК 12	ОК 13	ОК 14	ОК 15	ОК 16	ОК 17	ОК 18	ОК 19	ОК 20	ОК 21	ОК 22	
ПР01	+								+				+	+										
ПР02	+	+	+			+	+				+													
ПР03	+									+					+			+			+			
ПР04	+										+									+				
ПР05	+																+							
ПР06	+																							
ПР07	+																+							
ПР08	+																		+					
ПР09	+																+	+						+
ПР10	+																			+				
ПР11	+																	+		+	+			
ПР12	+																							
ПР13	+															+								
ПР14	+								+															
ПР15	+																			+				
ПР16	+																	+		+	+			
ПР17	+																							
ПР18	+													+						+				+
ПР19	+											+												
ПР20	+			+	+																			
ПР21	+																+			+				
ПР22	+										+	+												
ПР23	+					+	+			+		+	+											
ПР24	+	+	+										+											
ПР25	+																+							

	OK 23	OK 24	OK 25	OK 26	OK 27	OK 28	OK 29	OK 30	OK 31	OK 32	OK 33	OK 34	OK 35	OK 36	OK 37	OK 38	OK 39	OK 40
ПР01						+			+			+		+				
ПР02																		
ПР03																		
ПР04									+			+		+				
ПР05	+						+			+				+				
ПР06							+	+		+						+	+	
ПР07								+	+			+	+					
ПР08	+								+		+	+						
ПР09													+					
ПР10			+				+								+	+	+	+
ПР11		+	+															
ПР12										+					+	+	+	
ПР13							+	+							+	+	+	
ПР14												+			+	+	+	
ПР15			+				+	+	+	+			+		+	+	+	
ПР16			+			+			+			+						
ПР17								+		+			+	+				
ПР18			+	+	+			+		+								
ПР19							+								+	+	+	
ПР20																		
ПР21			+									+		+				
ПР22									+	+			+					
ПР23									+	+			+		+			
ПР24									+			+						
ПР25			+					+		+				+				

8. Структурно-логічна схема освітньо-професійної програми «Економіка»

Перелік нормативних документів, на яких базується освітня програма вищої освіти

1. Закон України від 01.07.2014 р. № 1556-VII «Про вищу освіту» URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2145-19>;
2. Закон України від 05.09.2017 р. «Про освіту» URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2145-19>;
3. Постанова Кабінету Міністрів України від 29.04.2015 р. № 266 «Про затвердження переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти» <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/266-2015-п>;
4. Постанова Кабінету Міністрів України від 30.12.2015 р. № 1187 «Про затвердження Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності» URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1187-2015-п/page>
5. Постанова Кабінету Міністрів України від 23.11.2011 р. № 1341 «Про затвердження Національної рамки кваліфікацій» URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1341-2011-п>;
6. Національний класифікатор України: «Класифікація видів економічної діяльності» ДК 009: 2010 URL: <http://www.ukrstat.gov.ua>;
7. Національний класифікатор України: «Класифікатор професій» ДК 003: 2010 ДК 003:2010 URL: <http://www.dk003.com>;
8. Національна рамка кваліфікацій // База даних «Законодавство України»/ВР України. URL:<http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1341-2011-п>
9. Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти» (редакція від 30.11.2017)// База даних «Законодавство України»/ВР України. URL:<http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/266-2015-п>
10. Методичні рекомендації щодо розроблення стандартів вищої освіти URL: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/vishcha-osvita/rekomendatsii-1648.pdf>
11. Стандарт вищої освіти за спеціальністю 051 Економіка галузі знань 05 Соціальні та поведінкові науки для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, затвердженого Наказом Міністерства освіти і науки України № 1244 від 13.11.2018 року. <https://mon.gov.ua/storage/app/media/vishcha-osvita/zatverdzeni%20standarty/2021/07/28/051-Ekonomika-bakalavr.28.07-1.pdf>

Інші рекомендовані джерела

1. Стандарти і рекомендації щодо забезпечення якості в Європейському просторі вищої освіти (ESG) [Режим доступу: http://ihed.org.ua/images/doc/04_2016_ESG_2015.pdf];
2. International Standard Classification of Education (ISCED 2011): UNESCO Institute for Statistics [Режим доступу: <http://www.uis.unesco.org/education/documents/isced-2011-en.pdf>];
3. ISCED Fields of Education and Training 2013 (ISCED-F 2013): UNESCO Institute for Statistics [Режим доступу: <http://www.uis.unesco.org/Education/Documents/isced-fields-of-education-training-2013.pdf>].
4. Методичні рекомендації щодо розроблення стандартів вищої освіти, затверджені наказом Міністерства освіти і науки України від 01.06.2017 р. № 600 (у редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 21.12.2017 р. № 1648), схвалені сектором вищої освіти Науково-методичної Ради Міністерства освіти і науки України (протокол від 29.03.2016 № 3);
5. - Розроблення освітніх програм. Методичні рекомендації [Режим доступу: http://ihed.org.ua/images/doc/04_2016_rozroblennya_osv_program_2014_tempus-office.pdf];
6. - Національний освітній глосарій: вища освіта [Режим доступу: http://ihed.org.ua/images/doc/04_2016_glossariy_Visha_osvita_2014_tempus-office.pdf];
7. - Розвиток системи забезпечення якості вищої освіти в Україні: інформаційно-аналітичний огляд [Режим доступу: http://ihed.org.ua/images/doc/04_2016_Rozvitok_sisitemi_zabesp_yakosti_VO_UA_2015.pdf];
8. - Європейська кредитна трансферна накопичувальна система: Довідник користувача [Режим доступу: http://ihed.org.ua/images/doc/04_2016_ECTS_Users_Guide-2015_Ukrainian.pdf].
9. EQF-LLL – European Qualifications Framework for Lifelong Learning [Режим доступу: https://ec.europa.eu/ploteus/sites/eac-efq/files/brochexp_en.pdf];
10. QF-EHEA – Qualification Framework of the European Higher Education Area [Режим доступу: <http://www.ehea.info/article-details.aspx?ArticleId=67>];
- 11.- TUNING (для ознайомлення зі спеціальними (фаховими) компетентностями та прикладами стандартів [Режим доступу: <http://www.unideusto.org/tuningeu/>].